

دردنجی سنه - يدنجی جلد

نومرو ۲۰۱

۲۸ ربیع الآخر ۱۳۱۳ - تشرین اول ۱۳۱۱

اداره خانه سی

باب عالی جاده سنده قصبار کتبخانه
سیدر. رساله یه متعلق کافه مسئولیت
و خصوصیات ایچون (قصبار کتبخانه
سنه) مراجعت اولونور.

نسخه سی ۲۰ پاره در

معارف

آبونه بدلی

بر سنه لك الله ایکی نسخه سی پوسته
اجرتیه برابر بروجه پیشین ۳۰
غروش. استانبول ایچون اداره.
خانه دن آلتیق اوزره ۲۰ غروشه در.

نسخه سی ۲۰ پاره در

پنجشنبه کونلری نشر اولونور فنی و ادبی رساله

(محرری : اسماعیل صفا)

ایکن بو کون ایکی طبله‌نک ثقل‌لری آراسنده بر موازنت
حصوله گلش وبلکه دها شمیدن قابل حل مسائل
طبله‌سی غلبه باشلامشدر .

ایشته علوم وفنونک خدمتی شودر و نقلیاتی تأمین
ایتمکن عبارت اولوب یوقسه قسملرک دائماً دوام وبقای
قویاً جزم اولمقدردر .

«عشق و محبت» مسئله‌سی اوتنه‌نبرو غیر قابل حل
اوله‌رق فرض وتلقی ایدلمش وحلندن قطع امید ایلان
حکما وخصوصیه شعرا صورت کذارش و تأثیرات‌نک
تصویریله اکتفایه مجبور اولمشدی . حقیقت! علوم وفنونه
یک اوقدر ممارسه ایدلماش اولان زمانلرده عشق و محبت
اک زیاده هر کسی بهت وحیرته غرق ایده‌جک شیلردن
بریدر . ماهیتی نه اولدینی بللی اولیان بر قوتک تأثیریه
بر وجوده قارشو ماهیتی ینه مجهول بر طاقم حساب‌نک
آلتنده ازلک ، قوللرنده مادی هیچ بر باغ یوق ایکن
بر اوافق نظریله دتیرمک ، اک کوچک بر تبسمندن اک
بیوک فلاکت مادی‌بی اونودم‌جق درجده بختیار اولمق ،
اک اوافق اغبرارندن اک بیسوک سعادت مادی‌بی حس
ایده‌میه‌جک درجده متأثر قالمق کی آکلاشلماز برطاقم
حالدر . او درجده مجلویت ذیلان بر شی که اک بیوک
مسمودیلری ایاقلر آلتنه آلدیرته‌جق ، وانسانی ،
انسانیتدن چیقارزه‌رق ماهیتی نه اولدینی بللی اولمیان
بر حسک تحت تأثیرنده محو وزیون ایده‌جک . ایشه
بویله دهشتلی بر قوته اعصار سابقه ادملری دکل
ترقیات علمیه‌سیله تفرد ایدن عصرمرزده یشایان
انسانلریله هیچ بر کونا ایضاح‌ناده بولمزلرسه
بالطبع حقاری اولور . برده شوراسی شایان دقتدر که
بز بو کون بوکی مسائلک حلنده نقدر علوم وفنونک
معاوضته - که اعصار سابقهده موجود دکلدی - مظهر
ایسمک - حل وفصل اولنه‌جق موادک زمانله تشعب
وتخلط ایلمش اولسنه مینی - اوقدرده دوچار مشکلات
اولمقدمز . ایشه بونک کی عشق و محبت - آئیده بیان
ایده‌جکم وجهله - بر سوری تکامل درجاندن یکمیش
اولدیفندن . ماهیتک تقدیر وتعیینی خصوصسند ازنه
ابتدایه ادملری بزه نسبتاً من جهة دها زیاده مظهر

جسارت ایدم . باشیمی قویه دایار محزون محزون باقارم ،
بیانوسنک اوعلری آرا‌نه توزلر طولش ، شکوفه‌دانلره
قویدینی جیچکلر قورویوب بویونلری بوکولمش ، هر کون
اوطوروب کتاب اوقودینی کوشه ، چوغتی غائب ایدن
بر والدنک آغوشی کی بوش و محزون قالمش والحاصل
تکمیل اشیانک منظره‌سی بر حزن افتراق پیدا ایتمش . کویا
آئرنده لسان حال ایله بکا هجر ایدن ، اشتیاقدن بحث
ایدیورلر !

ب. ص

بر مقاله فلسفیه

انسانیت اوتنه‌نبرو باطله مسائل بری « قابل حل »
ودیکری « غیر قابل حل » اولمق اوزره ایکی بیوک قسمه
آیرمشددر . شو صورت تفریق شمده‌یه قدر قوت
واهمیتی محافله ایدمیلدی کی روش احوال عمومیه
وخصوصیه علوم وفنونک آلمش ودها طوغریسی آلمفه
مجبور اولدینی صورت جریان باقیلورسه دها بر خیلی
مدت وبلکه الی‌الابد پایدار اوله‌جشنه ایناتقی لازمکلور .
فقط شو حال علوم وفنونک هیچ بر وقته تفریض اهمیته
بادی اوله‌ماز . عرض اولنسان تقسیمات دائماً باقی قالمغه
برابر علوم وفنونک ترقیسی او قسملرک محتوی اولدینی
موادک مقدار وعددی اوزرنیه بیوک بیوک تعدیلات اجرا
ایتمکده در . علوم وفنون ، واقعا « غیر قابل حل » مسائل
قسمی بسبتون محو ایدمز ، فقط تدقیقات وکشفیات
مختلفه ومتوالیه‌سیله او قسمک تقص محتویاتی موجب
اولور . علم کیما سایه‌سند نسل باطله اجسام مرکبه
بسیط بر طاقم مواد ارجاع اوله‌بیلورسه ، علوم وفنونک
سایه ترقیسنده ده « غیر قابل حل مسائل » قسمند کی
موادک بر جوخی « قابل حل مسائل » قسمه کچمک
اوله‌جه بر نخی قسمده یالکز جداً « غیر قابل حل » بر
طاقم مواد قالمه‌جندر . بو ایکی نوع مسائل بر ترازونک ایکی
کوزندکی مواد تشبیه ایده‌جک اولور ایسه‌ک دییه‌بیلور که
ابتدای انسانیتدنبرو علوم وفنون سایه‌سند غیر قابل حل
مسائل کوزندکی موادک بر جوخی او بر کوزه یکمیش
واوللری آخرقی بسبتون غیر قابل حل مسائل قسمند

سهولت ایدیلر. واقعا که مظلّم برآوردہ رہبر کشفی اولان علوم و فنون او زمانلر بک اوقدر موجود دکادی فقط انلر معاینه اولنه جق بر سویک تا منبعده و هیچ اولنرہ اکا یقین بر یرده بولنق کبی بک بیوک محسنانه نائل ایدیلر. بونکله برابر بو سهولت علوم و فنونک مقفودیتده کی مخاذبری تضمین وتلافیه کافی کلامش اولمی که عصرمره قدر عشق و محبت اوزرینه اجرا ایدیلان تبعات و تدقیقات ایچنده حقیقت حاله آن چوق موافق هیچ بر فیکره تصادف اولنه مر. پلاتون کبی بر بیوک فیلسوفک بو خصوصده کی مطالعاتی بیله تربیه علمیّه ایله حصوله ککش اولان افکار جدیده مرله اصلا قابل تألیف دکادر. حتی ده یقینه محبت حقده سوانان سوزلر. باسقال کبی حکمدان صادر اولنله برابر علوم و فنونک کشفیات اخیره سیله بسلنامش اولدیغدن آنجق بر قیمت ادبیّه یی احراز ایدیلوب یوقسه فلسفهده هیچ بر وجهه حاضر اهمیت اوله مرلر. حاصلی عشق و محبت اوزرینه آن چوق موافق عقل و حکمت افکار و مطالعاتک ظهوری برخیلی حقایق علمیّه نک کشفه منوط قالمشدر.

عشق و محبتک. اوتدنیرو غیر قابل حل مسائل صره سننده وضع و تعدادی بالخاصه صورت تدقیقینک قبالغدن نشأت ایتمکده ایدی. محبتک یالکزر طریق مدیتده کی احوال اخیره سی نظر دفته چاریدغدن شو حال- مؤثری مجهول بر اترک تعیین و تقدیر ماهیتی خصو- صنده کورلدیکی کبی - مسئله یی بر قالدھا تشویش ایتمکدن بشقه هیچ بر شیئه خدمت ایتمکده ایدی. بر ارککک قادیلردن برینسه و حتی بعضا که چیرکینه قارشو قلبنده حس ایتدیک میل و آرزو و مر درلو مناسبات شهوانیه دن بری اوله رق انکله ایتدیک محبتده بولدیغی ذوق ولذت هرکی مستغرق حیرت ایدرک. عشقک تقدیر ماهیتیه اشتغال ایدن عالم بیله ایدن متأثر اولش و فرقه وار. مقسزین تدقیقات فلسفیه لرخی تصویرات شاعرانه یه جویرمشلدر!

حالبوکه عشق و محبتک اوله یالکزر نتایج تکملیه سی تدقیق اولنه جق یرده احوال ابتداییه سیده موضوع بحث اولسه ایدی بالطبع مسئله سادھ نشور و بو باده از چوق

تکامل. فلسفه جدیدمک ایلروده تاریخنه که زیاده شرفبخشا اوله جق کشفیات علمیّه سندن بری اولدیغدن بالطبع اعصار سابقده تطبیق ایدیه مامشدی. عصرمرده تکامل بر چوق موادک غیر قابل حل مسائل قسندن قابل حل مسائل قسمنه دور و نقای موجب اولدیغی کبی عشق و محبت خصوص سننده بر چوق حقایقک ظهور و کشفی تأمین ایدرک بونکده ایلروده بستیون مسائل معلومه مره سیه کیه جکی حقنده بر چوق امیدلرک ظهورینه میدان فرمشدر.

عشق و محبت مسئله سی تکامل ایله حل ایدیه یلمک ایچون بدایت حساب بشریه دن اعتباراً جمله عصیه مرکز بو خصوصده اوغرا دیغی تبدلاتی نظردفته المیدر. ابتدایری ارککالرله قادیلر اراسنده کی مناسبات طبیعیه شهوت دائره سی کیه مژدی. او زمانلر جمله عصیه هنوز بک ابتدائی بر حالده اولدیغدن و بناء علیه حسیات مادیه و عظیمه ایله آنجق متأثر اوله ییلدیکندن کرک ارکک و کرک قادیلرک بکدیگرله اولان مناسبات جانییه سنده نائل اوله جفی حساب بر حسی شهوانیدن بشقه بر شی اوله مژدی. بناء علیه عشق و محبتک بدایت حیات بشریه یه نظرآ بک چوق صکره آنجق ظهور ایدیه ییلدیکنی قبول ایلمک ضروریدر. زیرا بو کون فن طب ایله ده مثبت اولدیغی وجهه عشق و محبت صرف عصبی بر حال اولدیغدن جمله عصیه نک هنوز بک ابتدائی و آنجق حسیات مادیه و عظیمه ایله متأثر اوله ییلدیکنی بر زمامده وجودی بالطبع تصور اولنه ماز. حاصلی ابتدائی انسانلر یالکزر حسیات

شهوایه ایله مألوف اوله بیلوب احتمالکه معافه دن بیله لذت اله مازلردی .

فقط حیات بشریه دوام ایتمکجه حسیات دخی توسیع دآره نفوذ ایامشدر . یکدن بر جوق حسیات ظهور ایلمدیکی کبی اولجه موجود اولان حسیاتی احضار واستکمال ایدن وسائط دخی کندیلرینه مخصوص بر حسیاتک حصوله موفق اولمشدر . مثلاً کدیلمر یقالدقلری بر ات پارچه سی و امثالی شیرلی - بقای حیاتلرینه خدمت ایتمکی ایچون - بالطبع کال لذته لرلر . فقط شو لذتی حسیه مقتدر اوله بیلمک ایچون لقمه بی تأمین اتمک و بونک ایچونده بر جوق حرص کتارده بولمق ایجاب ایلر . کدیلمر مدت مدیده شو حرکتده دوام و خصوصیه شو حال ارنآ یاورلرینه انتقال ایلر ایسه حرکات مذکوره ذوق حسیاته برواسطه اولمقدن صرف نظر کندوباشنه برحسیات تولید ایدر . کدیلمرک اکثریا هر براب پارچه سیله ویاخود اوافق بر شیله اوغراشدقلری کوریلور حالبوکه شو حال او شیرلی کدیلمرک بهر جک برشی ظن ایلمرندن طولانی دکادر . کدیلمر آتی وسیله انخضاد ایدرک قرنلری طویورمق ایچون اجراسته مجبور اولدقلری حرکتی بویه بلا لزوم اجرا و تعام اتمکده آروجه بر لذت طویلرلر . حالبوکه ایلمک کدیلمر بو حسیه مالک دکالردی . کذلک بر آدم صرف تأمین معیشتی ایچون تجارت ایله اشتغال ایدر فقط بو تجارت مشغولیتی بالآ آخره کندیسند اوله بر حاله کاسورکه او آدم بو ایشده تعیشدن صرف نظر آروجه بر لذت حس ایدر . هر قراندیغی کیمسنه بیله صرف اتمک ایستیمیرک قاصه باشنده وجودی محو و تخریه قدر وارر . بو ایکی مثالک ذکرندن مقصد شوی کوسرتمکدرکه برشی بر وقتلر بر طاقم حسیاتک سیب ظهورینه واسطه اولمقدن بشقه براهیتی حائر دکل ایکن بالآ آخره جمله عصبیه ده کی تحولات سایه سنده او مقصددن صرف نظر مستقلاً بر حس حصوله موفق اوله بیلمکده در . ایسته شو حال عشق و محبت خصوصنده کورلمشدر .

ابتدائی ارککلرک قادینلره اولان مناسبات طبیعی لرند حس ایتمک لری شی صرف بر حس شهوانیدن عبارت ایکن جمله عصبیه لرند کی تکامل و تبدل سایه سنده او حسک ظهورینه

واسطه اولان شیر بالآ آخره کندو باشلرینه بر حسیه تبدل ایلمشدر در . اهمیتلری حس شهوتک ظهورینه واسطه اولمقدن عبارت اولان مثلاً نظر ، تماس ، مشافهه و معافه کبی شیر زمانله مستقل بر حسیات حصوله کتورمشدر و بعدما مناسبات طبیعی ده حس اولنان شی صرف بر حس شهوتدن عبارت قالیوب اکا . نظر ، تماس ، مشافهه ، معافه لذت لری کبی بر طاقم حسیات متفرعه منظم اولمشدر و شو حال دوام ایده ایده و جمله عصبیه بو یولده متأثر اوله اوله شو حسیات متفرعه ده از یاده قوت بولش و حتی اکثر احوالده حسیات اصلیه بیله غلبه یاشلامشدر . ایسته عشق و محبتک انسانلرده موجود شی شو حسیات متفرعه ک ظهورندن اعتبار اولمق لازم کور .

عشق و محبتک ظهورندن صکره جریان ایدن احوال دخی بالاده کی تکامل فکری بی تأیید ایدر . عشق و محبت زمانمزه قدر طریق تکاملده بر جوق درجاندن کچرک کت کیده تخطط و تشعب ایلمشدر . بر قومک مختلف زمانلرند کی ادبیاتی تدقیق ایلر یجک اولور ایسه کوریلورکه ترقیجه نسبتاً کورو اولان زمانلرند عشق و محبت یک زیاده معصومانه و صافدلانه جریان اتمکده برابر ترقیجه ایلرو اولان زمانلره نسبتاً یک زیاده ساده و بالعکس طریق تکاملده نسبتاً ایلر وده بولش اولدینی زمانلرند عشق و محبت دها زیاده مختلط و مرکبدر . حتی بو کون بیله اقوام متمدنه ایله وحشیار و بدویلرده عشق و محبتک عینی صورنده جریان تی تصور اولنه من . اقوام متمدنده عشق و محبت تماماً کسب رقت ایامش و منشأ ظهوری اولان حس شهوتدن ایجه تبعاً اتمشدر حالبوکه بدویلرده عشق و محبت حس شهوانیک از جوق مجاورتند و ابتدائی بر حالده قالدق هر درلو حسیات رقیقه دن مضمون قالمشدر .

مدنیلر حسیات سوداویلرینی اعلا ایده جک « نول الوئیزه » و « بول ویرژی » کی کنابلره ، تراوانا ، فاوست کی او برادره نائل اولمشدر در . حالبوکه بدویلر ترجمان حسیاتلری اولق اوزره ساز ، کمانجه کبی وسائط عادی دن ، صافدلانه یایلمش شریقلردن بشقه بر شینه نائل اوله میهرق عشق و محبت خصوصنده یک او قدر تعالی ایده مامشدر در . حاصلی بر قوشک ترندن ، بر شمشکک چاقسندن ، مهتابی

پاکیزه

(مابعد)

— امان بو کونکی مقاله بکا محبوبة وجدانم اولان
چيچکچيکيريمي اونوتيردي! هيايدي عفت باغه چيقالم
زواللارک اشتياقدن بوني بوکولمشدرد. بوسلرک بر
قسخنده اونلر ايچون صاقلامشدم. ايسته دوداقلرمي
ياقعه باشلادی. چاق! چاق! قوشلم.

عفت رفيقه سنک بويونونه صاريله رق ديدی که:

— طور اولجه بن حصمه اصابت ايدنلری آليم!

٧

کنج قيزلر براز باغده کزندکدن صکره اوستی خانم
الی دالاريله مستور قريه يه کيردیلر. عفت ديدی که:

— اوح بو کيجه تمام آيک اون دردنجی کيجه سي.
هوازه بک لطيف انشا الله يمکدن صکره شوراده شاعرانه
بر وقت کچيريز. بکا برزده کان چالارسين.

— سن آرزو ايتدکدن صکره او ديگنلر کانله سنی
ايسيتديک قدر تعجيز ايدرم. فقط سسسز کان براز
طامنر اولور دگی؟

— شرف خانم خبر کوندرم. ذاتاً کنديسي بک
کوره جکم کلدی! آه او قيزک صدا سيده تکميل حسابتي
غلبيه کتيرير! حقیقه نادر بولور بر صايه مالکدر.

— ديمک بو کيجه ينه بی بر چوق اغلانه جقسکز؟

— بنده اغلامه احتياج وار! بو آی والدمک
وقتک نام اونچی سنه سيدر! زواللی قادين بی نه قدر
سوردی وفات ايددجکی ساعته قدر قوجاغنده ايدم!

— آه بن اوسعدته نائل اولدم يا! والدمک بر
بوسه شفقت مظهرتمی تحظر ايدميروم. حتی اناجفمک
شکلی بيله کوزومک اوکنده يوق! ياشم ايلرولدکجه والده
شفقتک نه ديمک اولديغي بک شدتلی بر صورتده حس
ايديورم! عفت! ايتان! بر آنا قيزی او پرکن قلميه آتشين
دميرلر صابالانيور ظن ايديورم. بن عمرنده بختيار اولده
ميه جعفی حياقمه باقورق حکم ايديورم. جناب حق،
مطلق بی آرزوم وجهله مسعود اتميه جکدر!

— آه اويله ديمه پاکيزه! بن سکز ياشمه قدر والده

بر کيجه ده اقاقر بر صو باشنده کی مکلمه عشقه دن مدنی
بر عاشق بدوی بر عاشق دن دها زياده متأثر اولور.
بر اوافق نظر بر چفت لقردی بر مدنيک اعصابی
تبيجه کافيدر. حالبوکه بر کوبلی عاشقک اعصابی. تبيج
ايدوبيلمک ايچون دها شدتلی نظرلره. دها شدتلی معاملره
محتاجدر. حاصلی بر تخم نصل فدان اولور، سيور،
بر بيوک افاج حالی اکتساب ايدر و اطرافه دال بوداق
صالار ايسه عشق و محبتده. تخمی اولان شوبدن اويله جه
حصوله کلدرک ترقیات بشریه ايله تکامل و تشعب ايتير
ورقت بولور. بناء عليه تقدير ماهيتي خصوصنده يالکدن
طريق تکاملده کی صوکه درجه لرينک نظر دفته انهي
موافق عقل و حکمت بر نيجه استحصالی عديم الامکان
براقور. فی الحقیقه عشق و محبتک بو کون بر بدیهه کی
کورينان صورت جریانی. آتی طوغريدن طوغريه
و ماضیسی اصلا نظر دفته المفسرين تدقيق آيک ايسيتان
بر آدمی. ولو فوق العاده ذکی اولسون. دوچار تصعبات
ايلمamak قابل دکدر. اويله بر صورت جريانکه حال
حاضرنده هيچ بر مناسبات مادي ايله تفسير و تألیف قابل
دکل. حتی انسان بالتصادف و يا خود بعض محاکات اوزرينه
عشق و محبت ايله شهوت اراسنده بر مناسبات حس ايدر
کبی اولسه. عشق و محبتک شمدیکی حالی او قدر منشأ
ظهورندن تباعد ايتشکه بوطنی ايلرولددرک تقويه ايتک
شويه طورسون مناسبت احتمالی بيله ازوقنده محو اوله رق
عشق و محبت ينه غير قابل حل مسائل قسمک صوکه طبقه لرندن
چيقاريله من. حال بوکه بو عشق و محبتک ابتدای حیات بشریه دن
برو اخذ ايلديکی تبدلات معرض تدقيقه النورسه کوريلورکه
مسئله. فوق العاده ساده لشهرک بر بيوک تکامل درجاتی
تدقيقدن عبارت قالور و محبتک شمدیکی حالده کوريلان
مجهوليت شو تدقيقاته از چوق مشکشف اولور.

حاصلی بونجه عصر لر دنبرو صورت مناسبده تعريف
و تفسير ايديله میان عشق و محبتک. فلسفه جديدده کی
ترقيات کليه ايله بو سکون از چوق تقدير ماهيتی ممکن
اولمقده وهله ايلورده بيبتون غير قابل حل مسائل
قسمندن قابل حل مسائل صره سنه کچه جکی قویا اميد
اولنقده در.

ابن فکری لطیف